

voljen in nevaren položaj, ki bi bil marsikoga pripravil ob pogum. Toda Pajerju ni upadlo srce. Načelnik onih divjakov pristopi in zakriči nad njima:

„Česa iščeta tukaj, pasja sinova?“

„Psa nisva, pač pa sva kristijana, — nesrečna, ker sva zašla in zgrešila pot.“

Oboroženi Beduvini se niso hoteli pogovarjati z njima, marveč ju zgrabijo, odvedejo v selo in potisnejo v zapuščen hlev. Tu v hlevu sta videla, da je bilo bradatih mož nad deset in da se jim torej nikakor ne moreta ustavljati, tem manj, ker sta bila oba do kože premočena in hudo utrujena. V kotu hleva sta videla ob slabi luči skoro popolnoma nagega arabskega starčka, sedečega poleg osla. Imel je nekake gosli, kakoršne imajo tam; namestu strun imajo napeto konjsko žimo. Igral je silno otožno; Ogru se je zdelo, da je to njuna smrtna pesem, in to je povedal tovarišu. Jeden izmed Beduvinov pa zgrabi Pajerja in ga trešči na tla rekoč: „Čakaj, kristijanski pes, nocoj vama pokažemo, kaj smo mi, pravoverni (moslimi)!“ Kristijan ne reče nič, ampak mirno čaka, kaj pride, Oger pa začne preklinjati, da se drznejo ti malo-pridneži tako ravnati z njima, ki nista storila nič hudega. Pajer ga opomni, da je kletev slaba

priprava za smrt, naj rajši moli. Sam vzame iz žepa svečo, katero je bil dobil pri procesiji v cerkvi božjega groba, da bi jo prižgal za svojo zadnjo uro. A drug Beduvin udari po njem, da odleti sveča v blato. Potem potegne handžar (krivo sabljo) in ga začne vihteti nad Pajerjevo glavo. Pajer je že mislil, da mu razdivjani človek gotovo odseče glavo, zato obudi kesanje in se udá v voljo božjo. A Oger ni bil s tem zadovoljen. Skoči po koncu in se zakadi v drugega Beduvina, rekoč: „Ne, življenja pa ne dam tako po ceni tem vragom! Poprej pobijem turškega psa.“

Tu pa se stvar hipoma zasuče. Bodisi, da so prišli res pravi lopovi nad vás, bodisi, da se je raznesla samo govornica o teh kristijanah: zunaj hleva se začuje močno kričanje: „Lopovi, lopovi!“ Ženske, otroci, moški — vse je kričalo vprek. Beduvine v hlevu popade strah in urno planejo ven ter začno streljati. V tej veliki zmešnjavi ni nihče mislil na oba jetnika; zato skočita po koncu in pobereta svoje stvari in zbežita naravnost iz sela na nasprotno stran, kakor se je slišalo streljanje in vpitje. Kmalu sta bila od strašnega prizorišča toliko daleč, da sta se oddahnila. Toda čakala ju je druga nevarnost.

(Dalje.)

Književnost.

Slovenska književnost.

Osnovni nauki iz fizike in kemije za meščanske šole. V treh stopnjah. Spisal Andrej Senekovič, c. kr. gimn. ravnatelj. II. stop. V berilo je vtisnjenih 62 slik. Cena vezani knjigi 60 kr. Tiskala in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. 1894. V Ljubljani. 8°. Strani 122. — Iz fizike podaje knjiga nauk o toploti, nekoliko iz nauka o magnetizmu, o elektriki, o mehaniki, o zraku in o svetlobi. Iz kemije čitamo o prvinah in drugih splošnih stvareh, potem posebej o spojinah žvepljenih, fosforovih, dušikovih, o pol-kovinah in znamenitejših kovinah. — Ni se treba bati, da bi bilo tvarine za meščanske šole premalo, vendar ni — po naših mislih — nikjer pretežka. Da se ozira na porabo v dejanskem življenju, to je potrebno za namen knjige. Kakor priznavamo „fiziki za nižje razrede srednjih šol“, katero je spisal pred 11. leti gospod pisatelj, da je korenito in skrbno dovršeno delo, tako lahko isto prednost priznavamo temu delu, ki je boljše kakor „I. stopnja“. V jeziku v izrazih, v malenkostih smo opazili natančnost. Nam. molekul bi se pisalo primerneje molekula. Navadno ne pravimo in ne pišemo: od zlata,

ampak iz zlata. Lahko se spozna razložek tako-le: Srajca je iz platna; ta košček je od mojega platna.

Temu poročilu treba dostaviti nekaj podatkov. Pred dvema letoma je izšel I. del teh „Osnovnih nauk“. A ministerstvo ni hotelo knjige odobriti za šolo drugače, kakor da se premeni „del“ v „stopnjo“. Zato se naš II. del imenuje: II. stopnja. Obseg in razvrstitev snovi se naslanja na učne načrte za meščanske šole, deloma tudi na učne načrte za osmorazredne ljudske šole na Kranjskem. „Prva stopnja“ se rabi letos kot učna knjiga v 6. razredu vnanje šole pri uršulinkah in v 6. razr. dekliške šole pri sv. Jakopu v Ljubljani, potem tudi v „nadaljevalni dekliški šoli“ ubogih šolskih sester de Nôtre-Dame v Šmihelu pri Novem mestu. S to knjigo je naša šolska književnost stopila za dober korak naprej na poti napredka.

Dr. Fr. L.

Pouk o črtežih (planih). Spisal in z 59 podobami pojasnil Jos. Bežlaj, meščanski učitelj in šolski nadzornik v Krškem. Drugi pomnoženi natis. V Celji, 1894. Založilo pedagogičsko društvo v Krškem. Natisnil D. Hribar v Celji. 8°. Str. 31. S tremi velikimi prilogami. Cena 50 kr. To je druga izdaja delca, katero je izšlo že l. 1885. Ker se je